

Stichting Wonen Limburg
Postbus 1254
6040 KG ROERMOND

Ons kenmerk DOC-00186671
Zaaknummer 2021-203222
Bijlage(n) -

Maastricht 6 december 2021
Verzonden 6 december 2021

Besluit van Gedeputeerde Staten van Limburg

1 Besluit

Gedeputeerde Staten hebben op 19 april 2021 een aanvraag, aangevuld op 26 oktober, 9, 19 en 30 november 2021, om ontheffing van de verbodsbepalingen als bedoeld in de artikelen 3.1 tweede en vierde lid en 3.5 tweede en vierde lid Wet natuurbescherming (Wnb) ontvangen van Econsultancy, namens Stichting Wonen Limburg, voor het renoveren/verduurzamen van ca. 1000 woningen in Horst, Griendtsveen, Berg aan de Maas, Urmond, Sittard, Weert, Broekhuizenvorst, Grubbenvorst, Sevenum, Venray, Broekhuizen, Meerlo, Altweeterheide, Koningslust, Maasbracht, Neeritter, Posterholt, Eygelshoven, Merum, Sint-Odiliënberg, Brachterbeek, Grashoek, Panningen, Koningslust, Maasbree, Weert, Roermond, Nuth en Tegelen.

De aanvraag is geregistreerd onder zaaknummer 2021-203222.

Gedeputeerde Staten van Limburg besluiten, gelet op de artikelen 3.3 en 3.8 Wnb, en gelet op de overwegingen die zijn opgenomen in deze ontheffing:

1. aan aanvrager ontheffing te verlenen. Deze ontheffing wordt verleend in het kader van het renoveren van circa 1000 woningen in woonkernen van de gemeenten Horst aan de Maas, Maasgouw, Peel en Maas, Roermond, Weert, Venlo, Venray, Stein, Kerkrade, Roerdalen en Beekdaelen.
2. dat ontheffing wordt verleend van de volgende verboden handelingen:
  - het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van de huismus (*Passer domesticus*) en de gierzwaluw (*Apus apus*) of hun nesten wegnemen, artikel 3.1, tweede lid, Wnb;
  - het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en de gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*), artikel 3.5, tweede lid, Wnb;

- het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de (gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en de gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*), artikel 3.5, vierde lid, Wnb;
- 3. dat ontheffing wordt geweigerd van de volgende verboden handelingen:
  - het opzettelijk verstoren van de gierzwaluw (*Apus apus*) en de huismus (*Passer domesticus*), artikel 3.1 vierde lid, Wnb;
- 4. dat aan deze ontheffing de in hoofdstuk 2 vermelde voorschriften verbonden zijn;
- 5. dat deze ontheffing wordt verleend voor de periode vanaf de datum van dit besluit tot 31 december 2024;
- 6. dat de voorschriften betreffende de permanente / compenserende maatregelen van kracht blijven na afloop van de periode van de ontheffing;
- 7. dat de aanvraag en de bijbehorende stukken ontvangen op 19 april 2021, aangevuld op 26 oktober, 9, 19 en 30 november 2021, deel uitmaken van deze ontheffing, behoudens en voor zover daarvan bij dit besluit niet wordt afgeweken.

Gedeputeerde Staten van Limburg
namens dezen,

C.B.H.P. Deben-Erens
clustermanager Vergunningen, Toezicht en Handhaving
Team Vergunningen

1.1 Afschriften

Een afschrift van dit besluit is verzonden aan:

Burgemeester en wethouders van gemeente Horst aan de Maas, Postbus 6005, 5960 AA Horst

Burgemeester en wethouders van gemeente Maasgouw, Postbus 7000, 6050 AA Maastbracht

Burgemeester en wethouders van gemeente Peel en Maas, Postbus 7088, 5980 AB Panningen

Burgemeester en wethouders van gemeente Roermond, Postbus 900, 6040 AX Roermond

Burgemeester en wethouders van gemeente Weert, Postbus 950, 6000 AZ Weert

Burgemeester en wethouders van gemeente Venlo, Postbus 3434, 5902 RK Venlo

Burgemeester en wethouders van gemeente Venray, Postbus 500, 5800 AM Venray

Burgemeester en wethouders van gemeente Stein, Postbus 15, 6170 AA Stein

Burgemeester en wethouders van gemeente Kerkrade, Postbus 600, 6460 AP Kerkrade

Burgemeester en wethouders van gemeente Roerdalen, Postbus 6099, 6077 ZH Sint-Odiliënberg

Burgemeester en wethouders van gemeente Beekdaelen, Postbus 22000, 6360 AA Nuth

Econsultancy, B. van Dijck, Heinz Moormannstraat 1-B, 5831 AS Boxmeer

1.2 Rechtsbescherming

Als dit besluit uw belang rechtstreeks raakt en u het met de inhoud van dit besluit niet eens bent, kunt u bezwaar maken. U moet dan binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is verzonden een bezwaarschrift indienen. Op deze procedure is de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en moet ten minste bevatten: de naam en het adres van de indiener, de datum, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht alsmede de redenen van het bezwaar (motivering). Het bezwaarschrift moet worden gericht aan: Gedeputeerde Staten van Limburg, Juridische Zaken en Inkoop, team Rechtsbescherming, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht. Voor meer informatie verwijzen wij u naar www.limburg.nl.

Als uw bezwaar is gericht tegen een besluit van Gedeputeerde Staten, is naast het indienen van uw bezwaarschrift per post ook de elektronische weg opengesteld. U dient dan gebruik te maken van een daartoe ontwikkeld webformulier. Aan het webformulier is een DigiD-module (voor particulieren) dan wel eHerkenning-module (voor ondernemers en organisaties, ingeschreven bij de Kamer van Koophandel) gekoppeld zodat u het bezwaarschrift digitaal kunt ondertekenen.

De webformulieren zijn geplaatst op de website van de Provincie Limburg en te raadplegen via www.limburg.nl/loket/producten-diensten/@606/bezwaar-beslissing onder 'Hoe dient u uw bezwaar in?'

Het indienen van een bezwaarschrift heeft geen schorsende werking. Als u een bezwaarschrift heeft ingediend, dan kunt u tevens een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening indienen bij de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Limburg, locatie Roermond, Sector Bestuursrecht, Postbus 950, 6040 AZ Roermond. Voor meer informatie verwijzen wij u naar www.rechtspraak.nl.

1.3 Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking na toezending of uitreiking aan de belanghebbende(n) tot wie het besluit is gericht, onder wie begrepen de aanvrager.

Indien de voorzieningenrechter positief beslist op een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening als bedoeld in artikel 8:81 van de Awb, wordt de werking van het onderhavige besluit geschorst.

2 Voorschriften

1.1. Algemeen

1. De ontheffing wordt slechts voor de in hoofdstuk 1 genoemde soorten en beschreven handelingen verleend.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de activiteiten die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffing geldt voor het plangebied van circa 1000 woningen (in 74 complexen), gelegen in Horst, Griendtsveen, Berg aan de Maas, Urmond, Sittard, Weert, Broekhuizenvorst, Grubbenvorst, Sevenum, Venray, Broekhuizen, Meerlo, Altweeterheide, Koningslust, Maasbracht, Neeritter, Posterholt, Eygelshoven, Merum, Sint-Odiliënberg, Brachterbeek, Grashoek, Panningen, Koningslust, Maasbree, Weert, Roermond, Nuth en Tegelen, zoals opgenomen in paragraaf 4.2 (figuur 1).
4. De ontheffinghouder dient direct contact op te nemen met de Provincie Limburg, cluster Vergunningen, Toezicht en Handhaving, e-mail postbus@prvlimburg.nl of telefonisch via +31 (0)43 389 99 99 indien bij het uitvoeren van werkzaamheden andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de activiteiten aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouder of opsporingsambtenaar.
6. De ontheffinghouder dient de start van de renovatiewerkzaamheden ter plaatse van de kraamverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis uiterlijk vijf werkdagen voor die tijd digitaal bij ons te melden. Het meldingsformulier Wet natuurbescherming¹ vindt u op www.limburg.nl/vergunningen (ga naar Natuur en klik op Ontheffing soorten).

Specifiek

7. Met inachtneming van onderstaande voorschriften dienen de maatregelen uitgevoerd te worden zoals beschreven in hoofdstuk 8, pagina's 12 tot en met 23, hoofdstuk 9, pagina's 24 t/m 28 en hoofdstuk 10, pagina's 29 t/m 32 van het bij de aanvraag gevoegde activiteitenplan Renovatieprojecten 2022, 74 complexen Wonen Limburg, van Econsultancy, rapportnummer 11089, versienummer D1 van 15 april 2021 en de aanpassingen zoals beschreven in de mails van 9, 19 en 30 november 2021.
8. De maatregelen zoals opgenomen in het activiteitenplan en de voorschriften van dit besluit worden uitgewerkt in een ecologisch werkprotocol, dat altijd op de locatie aanwezig is en waarmee het uitvoerende personeel bekend is.

---

¹ Alleen als u niet digitaal kunt melden, stuurt u de melding per post naar: Provincie Limburg, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht.

Huismus

9. De renovatiewerkzaamheden van woningen/complexen met nestlocaties van de huismus vinden plaats in de periode 1 oktober tot 1 maart óf de nesten van de huismus worden vooraf ongeschikt gemaakt in de periode 1 oktober tot 1 maart door een ecologisch deskundige. Als na het ongeschikt maken toch nog dieren worden aangetroffen moeten de werkzaamheden worden uitgesteld totdat de dieren de huidige verblijfplaats(en) zelfstandig hebben verlaten.
10. Er dienen 3 maanden voorafgaand aan het ongeschikt maken danwel voorafgaand aan de renovatiewerkzaamheden in de winterperiode, per nestlocatie, twee tijdelijke huismusnestkasten te worden opgehangen die voldoen aan de eisen gesteld in paragraaf 3.2 Alternatieve verblijfplaatsen aanbieden van het kennisdocument huismus versie 1.0, juli 2017 van BIJ12.
11. Er worden tijdens de werkzaamheden minimaal 292 nieuwe permanente voorzieningen gerealiseerd voor de huismus, zoals beschreven onder paragraaf 8.3.1 van het activiteitenplan, en die voor het overige voldoen aan de eisen gesteld in paragraaf 3.2 Alternatieve verblijfplaatsen aanbieden van het kennisdocument huismus, versie 1.0, juli 2017 van BIJ12.

Gierzwaluw

12. De woningen/complexen met nestlocaties van de gierzwaluw worden gerenoveerd in de periode 1 september tot 1 april óf de huidige gierzwaluwnesten worden vooraf ongeschikt gemaakt in de periode 1 september tot 1 april door een ecologisch deskundige. Als na het ongeschikt maken toch dieren worden aangetroffen moeten de werkzaamheden worden uitgesteld totdat de dieren de huidige verblijfplaats(en) zelfstandig hebben verlaten.
13. Als woningen met nestlocaties van de gierzwaluw worden gerenoveerd binnen de periode 1 april tot 1 september, dienen voorafgaand aan het ongeschikt maken per nestlocatie twee tijdelijke gierzwaluwnestkasten te worden opgehangen, die voldoen aan de eisen gesteld in paragraaf 3.2 Alternatieve verblijfplaatsen aanbieden van het kennisdocument gierzwaluw versie 1.0, juli 2017 van BIJ12.
14. Bij de woningen aan de Nieuwstraat te Horst moeten minstens 1 volledig broedseizoen voorafgaand aan het verwijderen van de huidige nesten van de gierzwaluw voldoende vervangende verblijfplaatsen (2 per nestlocatie) beschikbaar zijn.
15. Er worden tijdens de werkzaamheden, maar vóór 1 april, minimaal 142 nieuwe permanente voorzieningen gerealiseerd (2 per nestlocatie van de gierzwaluw) zoals beschreven in paragraaf 8.3.2. van het activiteitenplan, die voor het overige voldoen aan de eisen gesteld in paragraaf 3.2 Alternatieve verblijfplaatsen aanbieden van het kennisdocument gierzwaluw, versie 1.0, juli 2017 van BIJ12.

Gewone dwergvleermuis/gewone grootoorvleermuis/laatvlieger

16. De huidige zomer-/paar-/kraamverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis, de gewone grootoorvleermuis en de laatvlieger worden ongeschikt gemaakt in de periode 15 april tot 15 oktober (met uitzondering van de kraamperiode, daar waar het gaat om een kraamverblijfplaats) door een ecologisch deskundige.

Als na het ongeschikt maken toch dieren worden aangetroffen moeten de werkzaamheden worden uitgesteld totdat de dieren de huidige verblijfplaats(en) zelfstandig hebben verlaten.

17. Er worden 6 maanden voorafgaand aan het verwijderen van de huidige zomer-/paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis bij de woningen aan de Dagobertstraat te Sittard, 28 tijdelijke meerlaagse vleermuiskasten (type VK MP 05) aangeboden die voldoen aan de eisen gesteld in paragraaf 3.2 Alternatieve verblijfplaatsen aanbieden van het kennisdocument gewone dwergvleermuis versie 1.0, juli 2017 van BIJ12.
18. Bij de woningen/complexen waarvan het dak wordt gerenoveerd, worden nieuwe permanente voorzieningen gerealiseerd in de ruimte achter het overstek van elke kopgevel voor de gewone dwergvleermuis en voor de laatvlieger, door middel van het creëren van een breedte van minimaal 25mm tot 30mm aan de onderzijde van de overstek.
19. Bij de woningen/complexen waarvan het dak niet wordt gerenoveerd, worden (met een vermenigvuldigingsfactor van vier per verloren gegane verblijfplaats) nieuwe permanente voorzieningen gerealiseerd door het in metselen van 2 inbouwstenen op de kopgevels voor de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger.
20. Als extra permanente voorziening voor de laatvlieger worden:
  - 2 x tweelaagse inmetsele kasten (VMPMG1) ingemetseld bij woningen aan Emmastraat 2 en Hendrikstraat 10, Berg aan de Maas;
  - 2 x tweelaagse inmetsele kasten (VMPMG1) ingemetseld bij woningen aan Van Uftstraat 31 en aan Schenck van Nijdeggenstraat 8, Sevenum;
  - 2 x tweelaagse inmetsele kasten (VMPMG1) ingemetseld bij woningen aan Prins Bernhardstraat 70 en 72, Venray;
  - 1x tweelaagse inmetsele kast (VMPMG1) ingemetseld bij woning aan Bocholterweg 93, Altweerterheide.
21. De zomerverblijfplaats van de laatvlieger aan de Dagobertstraat 10 te Sittard blijft behouden.
22. Bij de woningen aan de Waterstraat, Kievitstraat te Horst, Anna van Burenstraat, Louise de Colignystraat te Weert en aan de Fakkeltweg te Sint-Odiliënberg met kraamkolonies van de gewone dwergvleermuis, worden per complex 4 tijdelijke kraamkasten opgehangen vóór het kraamseizoen, zoals beschreven in paragraaf 8.1.4.1 van het activiteitenplan, die voor het overige voldoen aan de eisen gesteld in paragraaf 3.2 Alternatieve verblijfplaatsen aanbieden van het kennisdocument gewone dwergvleermuis, versie 1.0, juli 2017 van BIJ12. Om de kolonies te laten wennen aan de alternatieve verblijfplaatsen wordt een volledig kraamseizoen aangehouden als gewenningsperiode.
23. Renovatiewerkzaamheden aan complexen met kraamkolonies van de gewone dwergvleermuis worden uitgevoerd in de periode vanaf augustus tot eind oktober. Er worden tijdens de werkzaamheden per complex vier permanente kraamkasten (type VMPK1) aangebracht in de kopgevels van de woningen Waterstraat 1, 13, Kievitstraat 48, 56 te Horst, Anna van Burenstraat 1, 7, Louise de Colignystraat 9, 11 te Weert, Fakkeltweg 32, 38, 42 en 48 te Sint-Odiliënberg, zoals beschreven in paragraaf 8.1.4.1 t/m paragraaf 8.1.4.3 van het activiteitenplan.

24. Als de kraamkasten niet kunnen worden ingemetseld op de genoemde adressen in onderhavige ontheffing, moeten de alternatieve adressen worden gemeld via www.limburg.nl/vergunningen (ga naar Natuur en klik op Ontheffing soorten en klik vervolgens op Meldingsformulier Wet natuurbescherming), onder vermelding van het zaaknummer 2021-203222.

Gewone grootoorvleermuis

25. Er worden zes maanden voorafgaand aan het verwijderen van de huidige zomerverblijfplaatsen van de gewone grootoorvleermuis bij complex 2024 minimaal 8 tijdelijke verblijfplaatsen aangeboden, die voldoen aan de eisen gesteld in paragraaf 3.2 Alternatieve verblijfplaatsen aanbieden van het kennisdocument gewone grootoorvleermuis versie 1.0, juli 2017 van BIJ12.
26. Er worden tijdens de werkzaamheden bij de woningen aan de Emmastraat, Hendrikstraat en R. de Beerenbroucklaan te Urmond minimaal 8 nieuwe permanente voorzieningen (inmetselstenen type IB VL 05) gerealiseerd voor de gewone grootoorvleermuis, die voldoen aan de eisen gesteld in paragraaf 3.2 Alternatieve verblijfplaatsen aanbieden van het kennisdocument gewone grootoorvleermuis, versie 1.0, juli 2017 van BIJ12.
27. De tijdelijke voorzieningen voor de vleermuizen dienen minimaal één jaar te blijven hangen nadat de permanente voorzieningen zijn gerealiseerd.
28. De kraamverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aan de Anna van Burenstraat 1,7, en Louise de Colignystraat 9, 11 te Weert worden direct na afloop van de renovatiewerkzaamheden gedurende een aaneengesloten periode van 2 jaar gemonitord. De monitoringsresultaten worden jaarlijks vóór 1 november digitaal ingediend via www.limburg.nl/vergunningen (ga naar Natuur en klik op Ontheffing soorten en klik vervolgens op Meldingsformulier Wet natuurbescherming), onder vermelding van het zaaknummer 2021-203222.

Overige

29. De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd in afstemming met een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
Onder een deskundige wordt verstaan:
- a. een inhoudelijke medewerker op het gebied van soorten bij een ecologisch adviesbureau of;
  - b. een persoon die beschikt over een afgeronde hbo- of universitaire opleiding met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie of;
  - c. een persoon die beschikt over een afgeronde mbo-opleiding soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten of;
  - d. een persoon die beschikt over een door ervaring opgedane gelijkwaardig niveau of;
  - e. een persoon die zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en werkzaam of aangesloten is bij een Nederlandse beschermingsorganisatie of;
  - f. een persoon die zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de monitoring en/of bescherming van soorten.
30. Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient minimaal 8 weken voor het verstrijken van deze termijn, een verzoek tot verlenging van de ontheffing ingediend te worden.

3 Procedure

3.1 Aanvraag

Op 19 april 2021, aangevuld op 26 oktober, 9 en 19 november 2021, heeft aanvrager een aanvraag om ontheffing ingediend voor de volgende in de Wnb verboden handelingen:

- het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van de huismus (*Passer domesticus*) en de gierzwaluw (*Apus apus*) of hun nesten wegnemen, artikel 3.1, tweede lid, Wnb;
- het opzettelijk storen van de huismus (*Passer domesticus*) en de gierzwaluw (*Apus apus*), artikel 3.1, vierde lid, Wnb;
- het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en de gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*), artikel 3.5, tweede lid, Wnb;
- het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de (gewone) dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en de gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*), artikel 3.5, vierde lid, Wnb.

De aanvraag bestaat uit de volgende stukken:

- Aanvraagformulier ontheffing soortenbescherming 12 april 2021;
- Ondertekende machtiging;
- Activiteitenplan Renovatieprojecten 2022, 74 complexen Wonen Limburg, Econsultancy, rapportnummer 11089, versie D1 van 15 april 2021;
- Bijlage 1, Resultatenoverzicht per complex renovatieprojecten 2022 Wonen Limburg, Econsultancy rapportnummer 9099 versie D1, ingediend op 19 april 2021;
- Bijlage 2, Adressenlijst renovatieprojecten 2022, Econsultancy, ingediend op 19 april 2021;
- Aanvullende gegevens per emails van 26 oktober, 9 en 19 november 2021.

3.2 Bevoegd gezag

De handelingen worden in zijn geheel verricht in de provincie Limburg. Gelet op artikel 1.3 Wnb en de artikelen 3.3, 3.8 Wnb is ons college het bevoegd gezag voor het verlenen van de ontheffing.

3.3 Voorbereidingsprocedure

Dit besluit is voorbereid met de reguliere voorbereidingsprocedure als beschreven in titel 4.1 van de Awb. Van het besluit wordt mededeling gedaan via de internetsite <https://zoek.officielebekendmakingen.nl> (klik dan op officiële bekendmakingen).

Wij hebben gebruik gemaakt van de mogelijkheid om de beslistermijn van 13 weken te verlengen met 7 weken overeenkomstig artikel 5.1, tweede lid van de Wnb.

3.4 Contact

Indien u vragen heeft over dit besluit kunt u contact opnemen met mevrouw C.M.J. Broen, e-mail cmj.broen@prvlimburg.nl of telefonisch via +31 (0)43 389 99 99.

4 Overwegingen

De Wet natuurbescherming bevat regels voor het behoud van de biologische diversiteit en de bescherming van kwetsbare dier- en plantensoorten en hun natuurlijke leefomgeving. Enerzijds is Nederland hiertoe gehouden op grond van internationale verdragen en Europese richtlijnen. De Wet natuurbescherming kent daarom beschermingsregels voor soorten die onder de Europese Vogelrichtlijn zijn beschermd (Vogelrichtlijnsoorten) in paragraaf 3.1, en voor soorten die middels de Europese Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn bescherming genieten (Habitatrichtlijnsoorten) in paragraaf 3.2. Anderzijds voorziet paragraaf 3.3 van de wet in regels voor een limitatief aantal soorten waarvan de bescherming niet internationaalrechtelijk is geregeld, maar waartoe de nationale wetgever op eigen initiatief heeft besloten (Andere soorten).

Deze drie beschermingsregimes kennen elk eigen verbodsbepalingen en voorwaarden voor ontheffing van de verboden.

Deze aanvraag heeft betrekking op het beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten en Habitatrichtlijnsoorten.

Weigering opzettelijk storen van de gierzwaluw en de huismus (artikel 3.1, vierde lid Wnb)

De ontheffing voor het opzettelijk storen van de gierzwaluw en huismus, artikel 3.1, vierde lid, Wnb wordt geweigerd omdat het verbod, bedoeld in het vierde lid, niet van toepassing is indien de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. In dit geval wordt de staat van instandhouding door de werkwijze en de fasering in de werkzaamheden niet wezenlijk beïnvloed (zie 4.3.3).

4.1 Vogelrichtlijnsoorten en Habitatrichtlijnsoorten

Een ontheffing van de bovengenoemde verbodsbepalingen kan worden verleend als aan elk van de volgende voorwaarden, zoals opgenomen in artikel 3.3, vierde lid of artikel 3.8, vijfde lid Wnb, is voldaan:

- er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- de handeling is nodig in het kader van een of meer van de in bovengenoemde artikelen genoemde belangen;
- de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de betreffende soort en er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Een toetsing aan deze aspecten heeft plaatsgevonden, en is beschreven in paragraaf 4.3.

4.2 Omschrijving aanvraag

De aanvrager wil door heel Limburg ca. 1000 woningen energetisch renoveren om deze weer toekomstbestendig te maken, zowel qua duurzaamheid als bouwtechnisch. Veel woningen zijn voorzien van een pannendak en opgetrokken uit baksteen. Ze zijn gelegen in de bebouwde kom, variërend van gelegen in een klein dorp tot in de centra van de overkoepelende gemeenten.

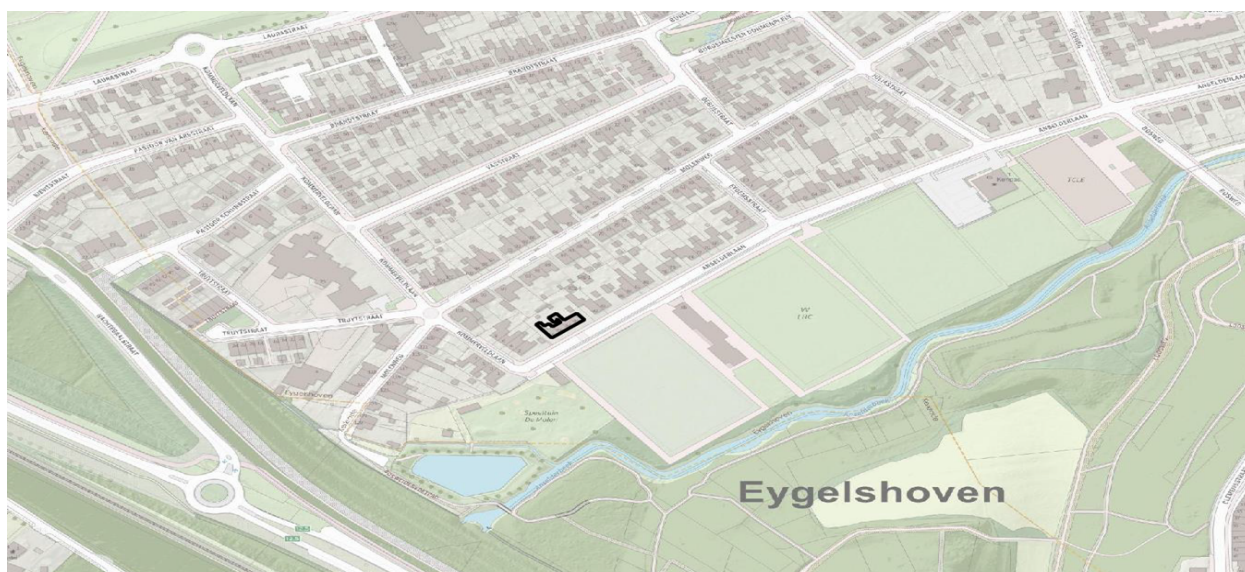
De renovatiewerkzaamheden bestaan uit:

- het na-isoleren van daken van binnen uit met isolatieplaten of;
- het compleet vernieuwen van daken;
- het na-isoleren van spouwmuren;
- het vervangen van kozijnen en glaswerk;
- inwendige renovatie.

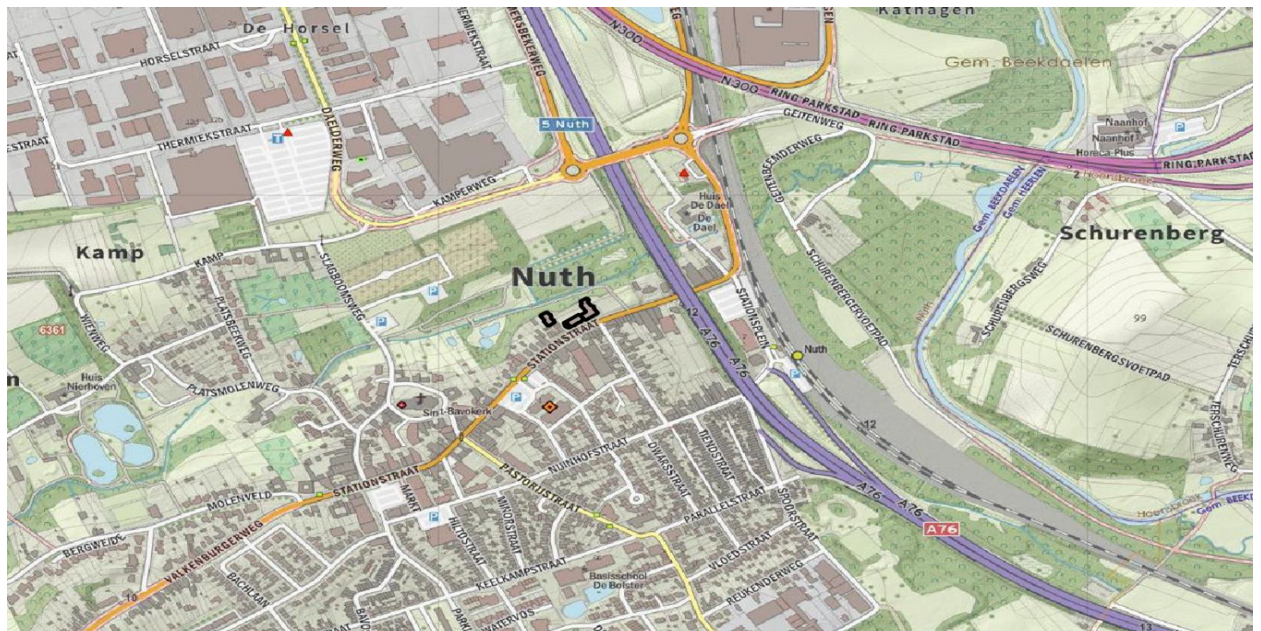

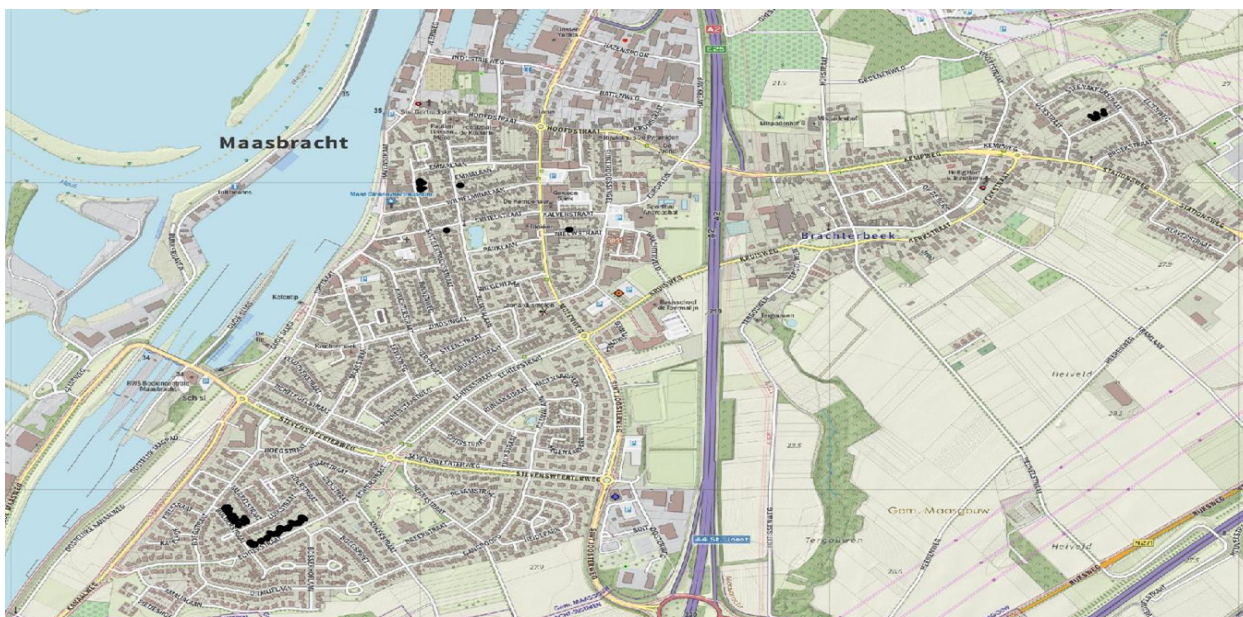

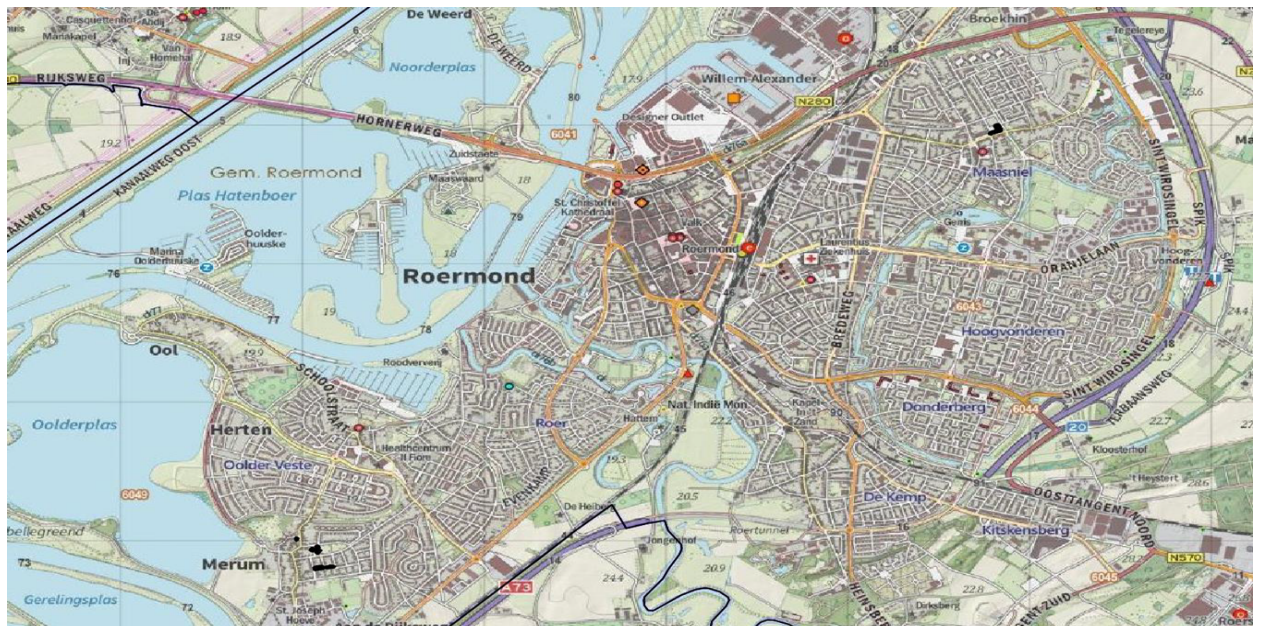

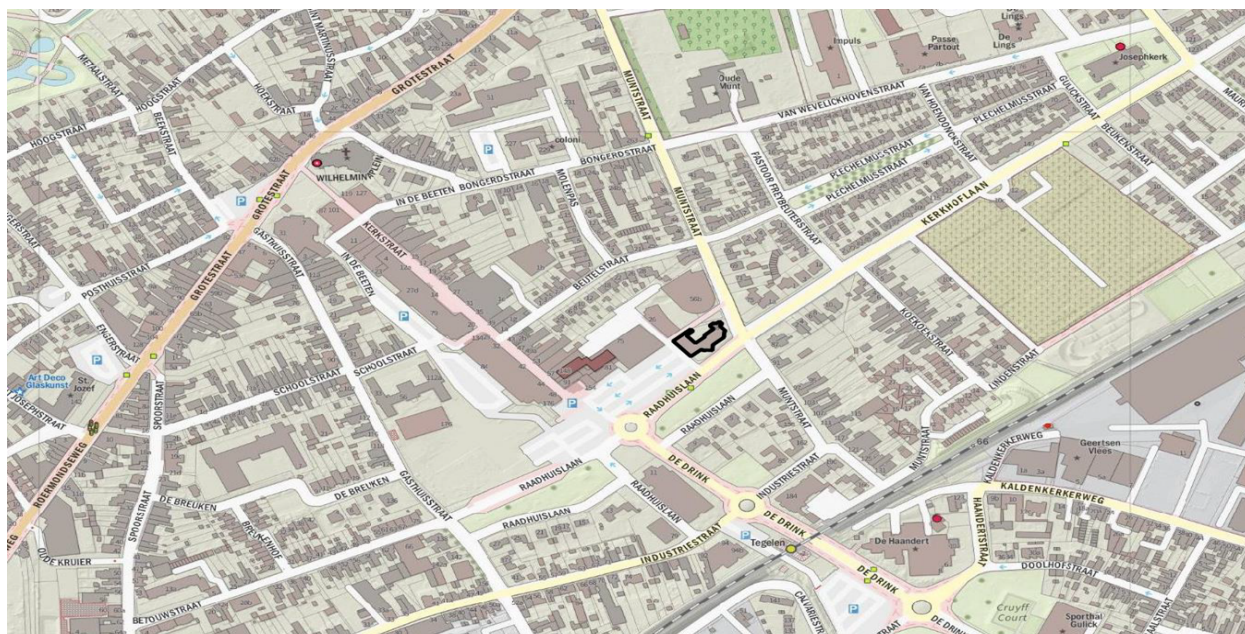
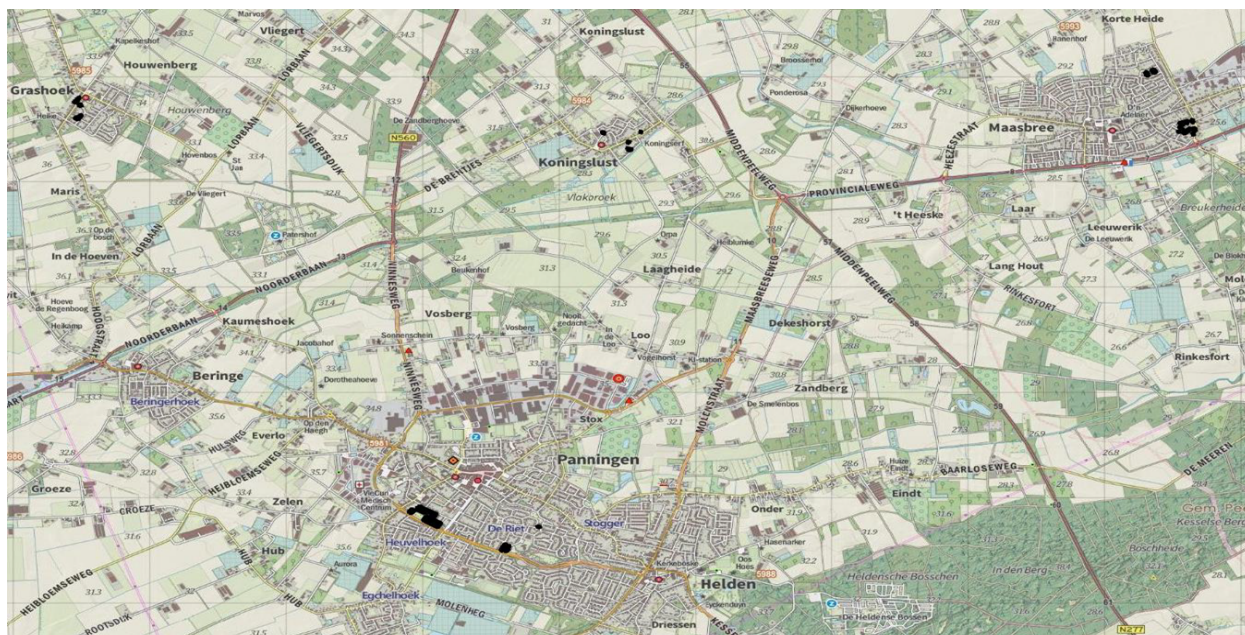

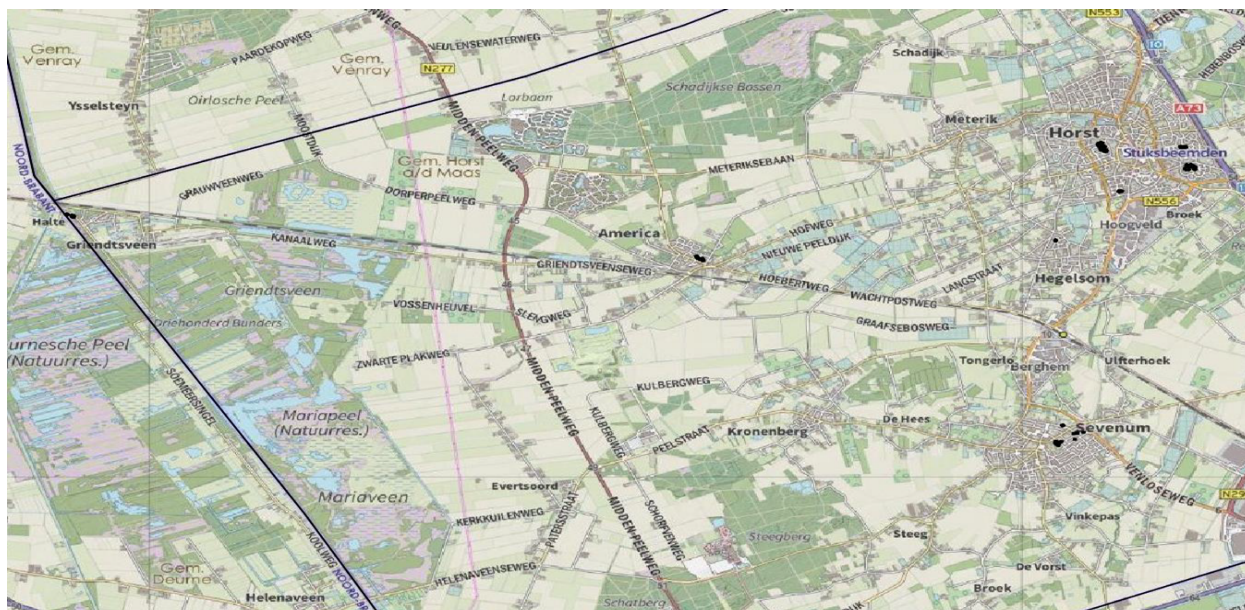

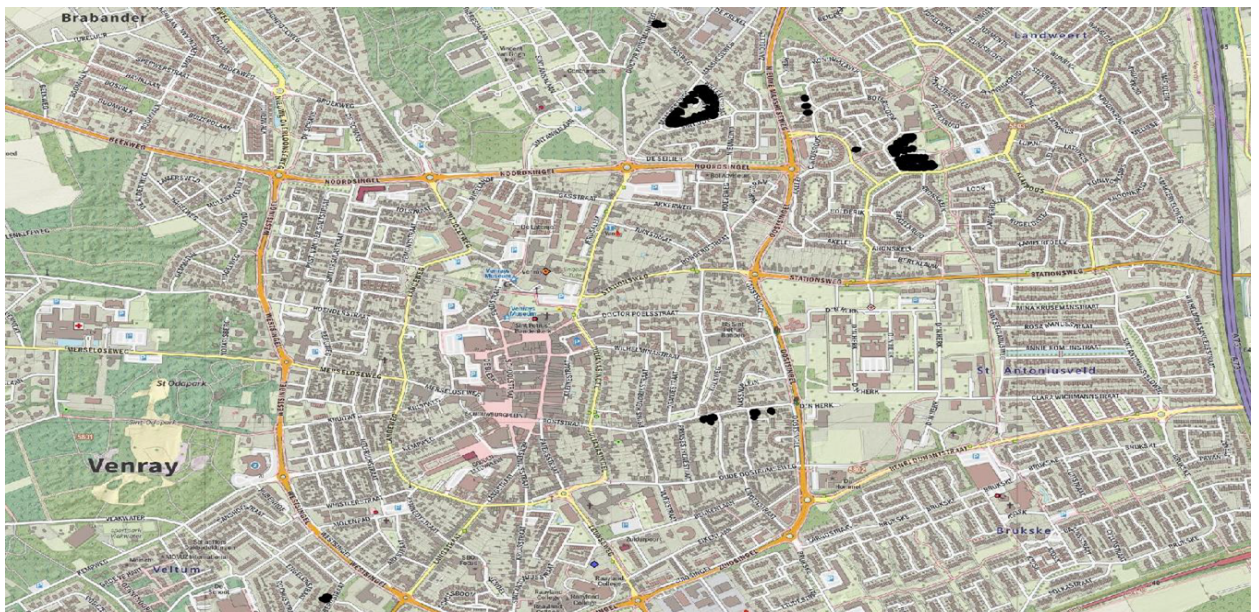

Figuur 1: Het plangebied woonkernen van de gemeenten Horst aan de Maas, Maasgouw, Peel en Maas, Roermond, Weert, Venlo, Venray, Stein, Kerkrade, Roerdalen en Beekdaelen

In het plangebied zijn 146 nestlocaties van de huismus en 71 nestlocaties van de gierzwaluw aangetroffen. Ook zijn 83 zomerverblijfplaatsen, 12 zomer/paarverblijfplaatsen, 12 paarverblijfplaatsen, 3 kraamverblijvenplaatsen van de gewone dwergvleermuis, 5 zomerverblijfplaatsen van de laatvlieger en 2 zomerverblijfplaatsen van de gewone grootoorvleermuis vastgesteld. Deze komen grotendeels te vervallen of worden tijdelijk verstoord.

Massa-winterverblijfplaatsen zijn niet aangetroffen. Bij milde winters is echter niet uit te sluiten dat de verblijfplaatsen door losse individuen of kleine groepjes worden gebruikt.

4.3 Huismus, gierzwaluw, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger

4.3.1 Andere bevredigende oplossing

Het project is locatie gebonden vanwege het renoveren/verduurzamen van woningen/complexen. De nesten en verblijfplaatsen worden ongeschikt gemaakt in de minst kwetsbare periode van de betreffende soort of er wordt gerenoveerd buiten de kwetsbare periode van de betreffende soort. In de meeste complexen zijn enkel zomer- en of paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis, de gewone grootoorvleermuis en de laatvlieger aangetroffen. In alle gevallen dat er verblijfplaatsen van vleermuizen zijn aangetroffen, bleken ook in de omgeving voldoende alternatieve verblijfplaatsen aanwezig te zijn door aanwezigheid van dezelfde type woningen, ander type woningbouw met gevelbetimmering dan wel openingen die leiden naar geschikte verblijfsruimtes. Vandaar dat het niet noodzakelijk is tijdelijke kasten op te hangen voor de kleine zomer- en paarverblijfplaatsen gedurende de renovatie omdat vleermuizen binnen de functionele leefomgeving voldoende alternatieven hebben. Alleen daar waar het om grotere hoeveelheden vleermuizen gaat (Dagobertstraat, Sittard), wordt veiligheidshalve in tijdelijke nestkasten voorzien. Bovendien zullen op de meeste plekken – door fasering in de werkzaamheden – tijdig nieuwe permanente voorzieningen aanwezig zijn. Verder worden gedurende de renovatiewerkzaamheden standaard bij alle hoekwoningen twee verblijfplaatsen voor elke soort(groep) gecreëerd, waardoor er voldoende verblijfplaatsen beschikbaar zijn en blijven.

Door de gekozen inrichting, planning en werkwijze wordt schade aan de huismus, gierzwaluw, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger zoveel mogelijk voorkomen.

Voor de handelingen, waarop de aanvraag betrekking heeft, bestaat geen andere bevredigende oplossing.

4.3.2 Belang

De ontheffing is aangevraagd op basis van het volgende belang:

Vogelrichtlijn

- In het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid.

Habitatrichtlijn

- In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De woningen/complexen worden gerenoveerd/verduurzaamd omdat ze verouderd zijn, geen tot gebrekkige isolatie hebben en niet meer voldoen aan de (bouwtechnische) eisen van deze tijd. Het isoleren van de woningen vermindert de kans op vochtproblematiek en heeft een positief effect op het binnenklimaat voor bewoners. De renovatiewerkzaamheden dragen bij aan de doelstellingen van het landelijk energieakkoord 2013 en het klimaatakkoord uit 2019 en de regionale doelstellingen in Limburg, waarbij wordt ingezet op verduurzaming van de samenleving en het energiezuinig verbouwen van woningen.

Het bovenstaande belang weegt in dit geval zwaarder dan het ecologische belang.

4.3.3 Staat van instandhouding

Huismus en gierzwaluw

De landelijke staat van instandhouding van de huismus is matig ongunstig (bron Sovon). De landelijke staat van instandhouding van de gierzwaluw is gunstig (bron Sovon). De gierzwaluw is vrijwel uitsluitend in Nederland aanwezig in de periode april-oktober. De huismussenpopulatie en gierzwaluwpopulatie verschillen per regio, maar wijken in grote lijnen niet af van het landelijke beeld. De huidige verblijfplaatsen van de huismus en gierzwaluw worden binnen het plangebied of in de directe omgeving tijdig en voldoende gecompenseerd. Het leefgebied blijft ongewijzigd.

De handelingen, waarop de aanvraag betrekking heeft, leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de huismus en de gierzwaluw.

Gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger

De gewone dwergvleermuis is de meest algemene vleermuissoort in Nederland en wordt in het hele land aangetroffen. De landelijke en regionale staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis wordt als gunstig beoordeeld (Kennisdokument gewone dwergvleermuis, BIJ12 versie 2017).

De gewone grootoorvleermuis is in ons land een algemeen voorkomende soort. De landelijke staat van instandhouding van de ruige dwergvleermuis is gunstig (Limpens en Regelink, 2017).

De laatvlieger komt in Nederland vrij algemeen voor en wordt in het hele land aangetroffen. De laatvlieger is opgenomen in de Rode lijst van 2009. De landelijke staat van instandhouding van de laatvlieger kan als gunstig worden beoordeeld op basis van populatieomvang, verspreidingsgebied en kwaliteit leefgebied (Arcadis, d.d. 16 mei 2018). De trend is landelijk verslechterend.

Om de gunstige staat van instandhouding van de vleermuizen op landelijk niveau te blijven garanderen dienen op lokaal niveau maatregelen genomen te worden.

De huidige verblijfplaatsen worden vooraf (tijdelijk) ongeschikt gemaakt in de minst kwetsbare periode van de betreffende soort. Er zijn en blijven voldoende alternatieve verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger beschikbaar in het plangebied of de directe omgeving.

Tijdens en na afloop van de werkzaamheden is er voldoende functioneel leefgebied beschikbaar voor de vleermuizen in het plangebied. Ook worden er geen essentiële vliegroutes aangetast.

Met de handelingen, waarop de aanvraag betrekking heeft, wordt dan ook geen afbreuk gedaan aan het streven de populatie van de gewone dwergvleermuis, de gewone grootoorvleermuis en de laatvlieger in het natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

4.4 Conclusie

4.4.1 Vogelrichtlijnsoorten

Het toetsingskader dat betrekking heeft op het beschermen van Vogelrichtlijnsoorten biedt ten aanzien van de huismus en de gierzwaluw voldoende gronden voor ontheffingverlening van de verbodsbepalingen als opgenomen in artikel 3.1, Wnb.

4.4.2 Habitatrichtlijnsoorten

Het toetsingskader dat betrekking heeft op het beschermen van Habitatrichtlijnsoorten biedt ten aanzien van de gewone dwergvleermuis, de gewone grootoorvleermuis en de laatvlieger voldoende gronden voor ontheffingverlening van de verbodsbepalingen als opgenomen in artikel 3.5, Wnb.

4.4.3 Overige en zorgplicht

Het is mogelijk dat in het plangebied andere, dan uit de onderzoeken gebleken, beschermde soorten voorkomen. In dat geval is mogelijk toch sprake van een overtreding van een of meer verbodsbepalingen van paragraaf 3.1, 3.2 en/of 3.3 Wnb.

Bij (mogelijke) overtreding van verboden waarvoor bij dit besluit geen ontheffing is verleend, dient bij het bevoegd gezag een (aanvullende) ontheffing te worden aangevraagd.

Onverminderd een vrijstelling, gedragscode of ontheffing dient altijd de wettelijke zorgplicht als bedoeld in artikel 1.11 Wnb voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving in acht te worden genomen.